

2026

ULTRA SERİSİ

MEB·AGS

Akademik Giriş Sınavı

Eğitimin Temelleri ve Türk Millî Eğitim Sistemi

Konu Anlatımlı

Aktivasyon Kodu Burada!

Bu kitabı alan adaylara
**DİJİTAL EĞİTİM
PLATFORMU HEDİYE!**
1001 Çözümlü Soru
5 Çözümlü Deneme Sınavı Hediye

Dijital eğitim platformu
için karekodu okutunuz

AGS**Akademi Giriş Sınavı****KONU ANLATIMLI****YAZAR**

Komisyon

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.
Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.
Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.**

ISBN/Sertifika No

ISBN No: 978-625-6200-26-5

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
datayayinlari@gmail.com

ÖN SÖZ

“Bu kitap, Milli Eğitim Bakanlığı Akademi Giriş Sınavı’nın içeriğinde yer alan;

- Eğitimin Temelleri
- Türk Milli Eğitim Sistemi

dersleri için konu kapsamaları titizlikle incelenerek hazırlanmıştır. Kitabımızın içeriğinde bu derslerle ilgili sınav sistemine uygun konular ve sorular yer almaktadır. Hedefimiz, bilgi ve becerilerinizi geliştirirken AGS’ye hazırlık sürecinizi kolaylaştırmaktır. Kitabımızın başarı yolculuğunuzda size rehberlik etmesini diler, emeklerinizin karşılığını almanızı temenni ederiz.”

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

KISIM 1 EĞİTİMİN TEMELLERİ	5
BÖLÜM 1 EĞİTİMİN TEMEL KAVRAM VE KURAMLARI	5
TESTLER	
BÖLÜM 2 EĞİTİMİN TARİHSEL TEMELLERİ	61
TESTLER	
BÖLÜM 3 EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ	86
TESTLER	
BÖLÜM 4 EĞİTİMİN SOSYAL (TOPLUMSAL) TEMELLERİ	106
TESTLER	
BÖLÜM 5 EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ	126
TESTLER	
BÖLÜM 6 EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ	149
TESTLER	
BÖLÜM 7 EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ	165
TESTLER	
KISIM 2 TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ	183
BÖLÜM 1 TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN GENEL YAPISI VE TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ	183
TESTLER	
BÖLÜM 2 EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ	228
TESTLER	
BÖLÜM 3 EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ETİK	250
TESTLER	

EĞİTİMİN TEMELLERİ

EĞİTİMİN TEMEL KAVRAM VE KURAMLARI

1. KISIM

1. BÖLÜM

EĞİTİMİN TEMEL KAVRAMLARI

İçinde bulunduğumuz yüzyılda dünya çok önemli bir değişim yaşadı. Bu değişimin temelinde sosyoekonomik gelişmeler ile bilim ve teknoloji alanında görülen hızlı ve kapsamlı değişimler yatmaktadır. Bu gelişmelerle birlikte tüm dünyada büyük bir bilgi patlaması yaşanmıştır. Yaşanan bu gelişme ve değişimler sonucunda günümüz toplumu, bilgi ve teknolojiyi yoğun olarak üreten ve tüketen bir toplum hâline gelmiştir.

Eğitim, bilim alanında toplumun her kesimini ilgilendirdiği ve toplumdaki her gelişmeden etkilendiği için XXI. yüzyıldaki hızlı ve kapsamlı değişimlerden etkilenecektir. Yaşanan bilgi patlaması, bilgileri karmaşıktır. Bu karmaşıklık içinde eğitim alanında bazı temel kavramların öğrenilmesi ve kullanım amaçlarının dikkate alınması gerekmektedir.

Bu bölümde eğitim kavramlarının tanımı, kültür, eğitim, eğitim türleri, öğrenme, öğretme, öğretim ve eğitim, öğretim, ders programları üzerinde durulacaktır.

KÜLTÜR

Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütününe kültür denir. Başka bir deyişle bir toplumun tarihsel süreç içerisinde yarattığı ve kullandığı maddi ve manevi değerlerin tümüdür.

Kültürün Bazı Özellikleri

- **Sonradan kazanılır:** Kültür, doğuştan gelen bir şey değildir. Öğrenme ve sosyalleşme yoluyla sonradan bireylere kazandırılır.
- **Görelidir:** Her toplumun kendine özgü bir kültürü vardır; kültür, toplumdan topluma değişir.
- **Tarihseldir:** Kültür geçmişten günümüze aktarılır ve bir birikim sürecidir.
- **İnsan eseridir:** Kültür, bireyler ve toplumlar tarafından oluşturulur; insanlar aynı zamanda bu kültürden etkilenir.
- **Değişkendir:** Kültür durağan değil, değişime ve gelişime açık bir yapıya sahiptir.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi kültürün temel özelliklerinden biri değildir?

- A) Kültür, bireyler tarafından öğrenilir ve sonradan kazanılır.
- B) Her toplumun kendine özgü bir kültürü vardır ve kültür görelidir.
- C) Kültür, geçmişten günümüze aktarılan bir birikim sürecidir.
- D) Kültür, insan eseridir ve insanlar kültürden etkilenmez.
- E) Kültür, değişime ve gelişime açık bir yapıya sahiptir.

Cevap D

Kültürün Olumlu Yönleri

- Bireylerin davranışlarını yönlendirerek toplumsal düzenin korunmasına katkıda bulunur.
- Toplumun diğer toplumlardan farklılaşmasını ve özgün bir kimlik kazanmasını sağlar.
- Kültürel değerler, toplumsal bağların güçlenmesine ve bireyler arasında dayanışma duygusunun oluşmasına yardımcı olur.
- Toplumda nesilden nesile aktarılan bilgi ve deneyimlerin düzenli bir şekilde öğrenilmesini ve öğretilmesini sağlar.
- Bireylerin ahlaki değerler ve manevi prensipler geliştirmesine katkıda bulunur.
- Yeniliklerin ve değişimlerin kabul edilmesine ve uyarlanmasına olanak sağlar.

Eğitim ile Kültür Arasındaki İlişki

- ✓ Eğitim uygulamaları kültürden izler taşır.
- ✓ Eğitim, hem kültürden etkilenir hem de kültürü etkiler.
- ✓ Eğitim, kültüre göre değişmeye daha az dirençlidir.
- ✓ Eğitim, bireyi yetiştirirken kültürden yararlanır.
- ✓ Eğitim, kültürü aktarma aracıdır.
- ✓ Eğitimin kapsamında istendik davranışlar var iken kültürün kapsamında hem istendik hem de istenmedik davranışlar vardır.
- ✓ Eğitim, toplumu bilinçli olarak dönüştürmeye odaklanırken kültür değişimi genellikle yavaş ve doğal bir süreçtir.
- ✓ Eğitim, bireysel farklılıkları göz önüne alırken kültür, toplumun genelini etkiler.

TEST 3

EĞİTİMİN TEMEL KAVRAMLARI

1. Aşağıdakilerden hangisi, çağdaş eğitim anlayışıyla ilgili ilkelerden biri değildir?

- A) Her öğrenci öğrenebilir.
- B) Her öğrencinin öğrenme biçimi kendine özgüdür.
- C) Öğretim sürecinin merkezinde öğretmen yer alır.
- D) Öğrenmeyi öğrenme önemlidir.
- E) Öğrencinin deneyimlerinden yararlanılmalıdır.

2. Burs kazanarak doktora çalışması için Amerika'ya giden Mehtap, iki yıl sonra Türkiye'ye döndüğünde Türk yemeklerini yemekte ilk anda zorlanmış, sık sık hamburger yemiştir.

Mehtap Hanım'ın bu durumu aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Kültürleme
- B) Kültürlenme
- C) Kültürleşme
- D) Kültür boşluğu
- E) Kültür emperyalizmi

3. Aşağıdakilerden hangisi Dunn ve Dunn'un öğrenme stilleri modeli ile ilişkilendirilemez?

- A) Ortam aydınlatması ve ısısı öğrenme üzerinde etkilidir.
- B) Bireysel ya da toplu çalışma öğrenmeyi sosyolojik olarak etkiler.
- C) Öğrenme stilleri bireyden bireye farklılık gösterir.
- D) Bireylerin arasındaki öğrenme farklılıkları doğrudan yetenekle ilgilidir.
- E) Bireyin öğrenmesi hem iç hem dış faktörlerden etkilenir.

4.

- Öğrencilerin birbirlerinin öğrenmelerine yardımcı olarak öğrenmeleri desteklenir.
- Öğrenciler ortak amaçlar doğrultusunda etkileşime geçerek sosyal becerilerini geliştirir.
- Slavin, Bandura ve Dewey bu öğretim yaklaşımının temsilcileri arasındadır.

Yukarıda verilen bilgiler hangi öğretme – öğrenme yaklaşımıyla ilgilidir?

- A) Tam öğrenme
- B) Bireyselleştirilmiş öğretim
- C) Temel öğretme
- D) İşbirlikli öğrenme
- E) Programlı öğretim

5. Birçok ülkede yapılan en büyük eleştiri, okullarda öğrencilerin tamamen sınava yönelik eğitim aldıkları ve öğrencilerin davranış gelişimlerinin önemsenmediğidir.

Yukarıdaki eleştiri dikkate alındığında, okullarda daha çok aşağıdakilerden hangisinin üzerinde durulduğuna vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Eğitim
- B) Davranış değişikliği
- C) Öğretim
- D) Öğrenme
- E) Örgün eğitim

6. Geçmişte, kırsal bölgelerde yaşayan çocuklar okula devam etme olanağı olmadığından okuma yazma öğrenememişler ancak askere gittiklerinde "Ali Okulu" denilen kurslarla okuma yazma öğrenebilmişlerdir.

Bu uygulama, eğitimin gruplandırılması kapsamında düşünüldüğünde hangi grupta ele alınabilir?

- A) Örgün eğitim
- B) İnfomal eğitim
- C) Yaygın eğitim
- D) Uzaktan eğitim
- E) Açıköğretim

EĞİTİMİN TARİHSEL TEMELLERİ

2. BÖLÜM

EĞİTİMİN TARİHSEL TEMELLERİ

İnsanoğlunun varoluşundan beri uygarlık seviyesi ne olursa olsun, her toplumda bir eğitim sürecinden söz etmek olanaklıdır. Bu nedenle eğitim insanlık tarihi kadar eskidir. Başlangıçta planlı olmayan, daha çok aile ve çevrede etkileşim yoluyla gerçekleşen bu süreç zamanla kurumsallaşmaya başlamıştır.

Eğitimin kurumsallaşması, uzun yıllar almıştır. Eğitimin çağdaş anlamda bilimselleşmesi ise özellikle 20. yüzyılın başlarında gerçekleşmeye başlamıştır. Günümüzde eğitim alanı kurumsallaşma ve bireyselleşmede hızlı yol almaya devam etmektedir.

Kitabımızın bu bölümünde eğitimin, tarihsel süreci ve temelleri üzerinde durulmuştur.

EĞİTİM VE TARİH

Eğitim, insanlığın varoluşundan bu yana süregelen bir toplumsal olgudur. İlk zamanlarda örgün bir yapıya sahip olmayan eğitim, bireylerin çevresinden edindikleri bilgilerle şekillenmiş ve zamanla kurumsallaşarak günümüzdeki modern yapısına kavuşmuştur. Çağdaş eğitim ise 20. yüzyılın başlarından itibaren gelişmeye başlamıştır.

Eğitim, bireylerin psikolojik, sosyal ve toplumsal varlıklarını sürdürebilmeleri için temel bir araçtır. Ayrıca, insanlığın yarattığı kültürel değerlerin gelecek nesillere etkin bir şekilde aktarılmasını sağlar. Tarih ise insanın geçmişteki davranış ve çabalarını anlamak için yaptığı bir bilimsel uğraştır. Tarihi, sosyal gerçeğin ve toplumun kesintisiz oluşumunu inceleyen bir bilim dalı olarak tanımlamak mümkündür.

Tarihin Eğitimdeki Rolü

Tarih biliminin eğitimdeki işlevleri şunlardır:

- **Toplumsal gerçeği anlamak:** Tarih, bireylere geçmişten bugüne uzanan bir süreklilik içinde yaşadığımızı ve toplumsal değişimlerin nedenlerini kavrama yetisi kazandırır.
- **Tarihsel bilinç kazanma:** Bireyler, tarihin değişim süreçlerini bilimsel bir anlayışla öğrenerek toplumsal ve doğal çevreyi insanlık yararına değiştirme bilincine sahip olur.

- **Ulusal ve evrensel değerleri anlamak:** Tarih, bireylere ulusal kimlik bilinci kazandırdığı gibi insanlığın evrensel değerlerini benimsemelerini de sağlar.
- **Eleştirel ve analitik düşünme becerisi geliştirme:** Tarihsel süreçleri öğrenen birey, eleştirel ve analitik düşünme becerilerini geliştirerek olayları nesnel bir şekilde değerlendirme yeteneği kazanır.

Eğitim Tarihinin Önemi

Eğitim tarihi, eğitimsel geleneğin köklerini inceleyen, geçmişteki toplumsal ortamın koşullarını değerlendirerek bu birikimi günümüze aktarmaya çalışan bir bilim dalıdır. Geçmişte eğitim, öğretim ve öğrenme konularında neler yapıldığını, kullanılan yöntem ve tekniklerin hangi nedenlerle geliştiğini analiz ederek şu katkılarda bulunur:

- **Geçmişi ve bugünü anlama:** Eğitim tarihi, eğitimin tarihsel gelişimini kavramamızı ve günümüz eğitim sorunlarını daha iyi değerlendirmemizi sağlar.
- **Yanılgılardan ders çıkarma:** Geçmişte yapılan hataların tekrarlanmaması için veriler sunar.
- **Eğitimin kültürel birikimini inceleme:** Eğitim tarihinin sağladığı bilgiler, hangi kültürel birikimlerin devam ettirilmesi gerektiğine dair kararlar almayı kolaylaştırır.
- **Günümüz eğitime rehberlik etme:** Eğitim tarihi, öğretmenlerin ve eğitimcilerin günümüz eğitim uygulamalarını daha iyi değerlendirmelerine ve atılımları bilimsel bir şekilde yorumlamalarına yardımcı olur.

Örnek Soru

Bir öğretmen, öğrencilerinden bir tarihsel olayı neden-sonuç ilişkisiyle analiz etmelerini, toplumsal değişimleri değerlendirmelerini ve ulusal kimlik ile evrensel değerler üzerindeki etkilerini tartışmalarını istemiştir.

Bu çalışmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihsel olayları ezberleme
- B) Ulusal tarih bilincini geliştirme
- C) Tarihsel bilinç kazandırma
- D) Eğitim politikalarını oluşturma
- E) Teknolojik gelişmeleri takip etme

Cevap C

TEST
1

**EĞİTİMİN TARİHSEL
TEMELLERİ**

1. "Eğitim sisteminin Mezopotamya uygarlıklarından Sümerlerle başladığı yazılı ve arkeolojik verilerle kanıtlanmıştır." **diyen bir tarihçi bu yargısına Sümerlerle ilgili aşağıdaki hangi gelişmeyi kanıt olarak göstermiş olabilir?**

- A) Ay yılının esas alındığı ilk takvimi düzenlemesini
- B) İlk hukuk kurallarını oluşturmalarını
- C) Site denilen şehir devletlerini kurmasını
- D) Yazıyı icat etmesini
- E) Yerleşik hayat kültürünü oluşturmalarını

2. Yunan medeniyetinde polis adı verilen şehir devletlerinden en önemlileri kanun devleti olarak bilinen Atina ve savaş devleti olarak bilinen Sparta'dır. Savaşçılıklarıyla tanınan Sparta'da eğitim sadece askerî eğitimdi ve "sadakat, itaat ve disiplin" aşılanıyordu. Demokrasinin ön plana çıktığı Atina'da ise bilhassa hitabet dersleri veriliyordu. Eğitimin temelinde beden eğitimi ve müzik yerleştirilmişti. Beden eğitimi ile asillerin fizikî olarak sağlıklı olması amaçlanırken, müzik ise ruha yönelik olarak düşünülüyor estetik anlayışı oluşturulmaya çalışılıyordu.

Buna göre Yunan medeniyeti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şehir devletlerinin sosyal yapıları eğitim anlayışının oluşmasında etkili olmuştur.
- B) Eğitim sadece asillere yönelik bir uygulamadır.
- C) Savaşçılık ve askerlik eğitimin kalitesini etkilemektedir.
- D) Demokratik eğitimde fikrî olarak erdem kavramı ön plana çıkmıştır.
- E) Eğitim faaliyetleri bir bütünlük içerisinde varlığını sürdürmüştür.

3. Bugünkü "lise" kelimesinin kökünü aldığı "Lykeion" isminde yeni bir okul kurmuştur. Aileyi eğitimin ana unsuru olarak görmektedir. Eğitime başlamanın en erken yaşının beş, ideal yaşın ise yedi olması gerektiği görüşünü savunmuştur. Çocuğun içinde bulunduğu sosyal çevreyle etkileşime girdiği ilk andan itibaren; hatta doğumdan önce ana rahmindeyken bile öğrenmeye açık olduğunu ifade etmiştir.

Yukarıdaki paragrafta hakkında bilgi verilen Yunan filozofu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eflatun
- B) Aristoteles
- C) Platon
- D) Sokrates
- E) Strabon

4. Antik Yunan'da eğitim, toplumun farklı sınıflarına ve şehir devletlerine göre çeşitlilik gösteren, çok yönlü bir sistem olmasına rağmen eğitim sisteminde genel olarak önemli yer tutan temelde ortak noktalar bulunmaktadır.

Buna göre Yunan medeniyetinde genel olarak;

- I. erdem (arete),
- II. bireysel gelişim,
- III. kamusal sorumluluk

anlayışlarından hangileri eğitim sisteminde esas alınmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

3. BÖLÜM

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

Geçmişten günümüze sürüp gelen ve ünlü düşünürlerin görüşleriyle bütünleştirilmiş felsefi kuram ya da düşünce sisteminden oluşan felsefenin eğitim bilimiyle olan ilişkisinden eğitim felsefesi alanı doğmuştur. Eğitim felsefesi, eğitim düşüncesi sonucunda ortaya çıkan tüm sorunların felsefi bir biçimde ele alınması, incelenmesi, değerlendirilmesi, eleştirilmesi ve irdelenmesidir. Bu da eğitimi, her yönden daha da aydınlatma, yönlendirme ve belirginleştirme anlamına gelir. Eğitim felsefesi; eğitim amaçlarının belirlenmesinde, bireye ve topluma uygun olup olmadığının denetlenmesinde, eğitim uygulamalarının niteliğini ortaya koymada etkin rol oynamaktadır. Bu yönüyle eğitim felsefesi, eğitime bütüncül ve tutarlı bir bakış açısı oluşturma çabası içindedir.

Bu bölümde eğitimin felsefi temelleri ve kavramları üzerinde durulacaktır.

Felsefenin Anlamı

Felsefe sözcüğünün kökü Yunanca olup, philosophia teriminden gelmektedir. “Philla” sevgi, seven, “sophia” ise hikmet, bilgi, bilgelik anlamındadır. Bu terim, bilgelik sevgisi ya da hikmet arayışı anlamını taşır ve belirli bir entelektüel faaliyet ve disipline verilen isimdir.

Felsefe ile ilgili kesin bir tanım mümkün değildir. Ancak bununla birlikte;

A. Weber’e göre; felsefe, tabiat hakkında toplu bir görüşün araştırılması, genel bir açıklama denemesidir.

Aristoteles’e göre; düzenli kâinat karşısında insanın saygılı şaşkınlığıdır.

Felsefe; evreni, insanı ve değerleri anlamak amacıyla sürdürülen en geniş araştırma; birleştirici, bütüncül bir açıklama gayesidir. İnsanın niteliğini, yaşadığımız dünyanın yapı ve işleyişini anlama çabasıdır. Felsefe; gerçeği bulma ve öğretme yolunda bitmeyen bir derinleşmedir.

Felsefenin farklı tanımlarının olmasının sebepleri arasında ilgilendiği konuların çeşitli olması, tarihsel süreç içerisinde farklı işlev ve amaçlar yüklenmesi, metafizik konularla ilgilenmesi gösterilebilir.

Felsefenin sorunlara yaklaşımı genel bir görünüm arz etmektedir. Bunun için felsefe genel yapısının gereği olarak tarih, ekonomi, eğitim, sosyoloji, politika, sanat ve benzeri disiplinlerle etkileşim içinde bulunmak durumundadır. Bunun gereği olarak eğitimde amaç ve hedefleri tespit etmek durumunda olan eğitim teorisyenleri ve uygulayıcılar toplumun felsefi anlayışı hakkında bilgi sahibi olurlarsa, sorunlara daha gerçekçi bir açıdan yaklaşmış olurlar.

Örnek Soru

Aşağıdaki ifadelerden hangisi felsefenin tanımı veya özellikleri itibarıyla doğru bir bilgi değildir?

- A) Felsefe, evreni, insanı ve değerleri anlamak amacıyla yapılan bir araştırmadır.
- B) Felsefenin farklı tanımlarının olması, ilgilendiği konuların çeşitliliğinden kaynaklanır.
- C) Felsefe, yalnızca metafizik konularla ilgilenen bir disiplin olarak tanımlanabilir.
- D) Felsefe, tarih, ekonomi, eğitim, sanat gibi disiplinlerle etkileşim içindedir.
- E) Aristoteles’e göre felsefe, düzenli bir kâinat karşısında insanın saygılı şaşkınlığıdır.

Cevap C

Felsefenin İlgili Alanları

Felsefenin ilgi alanları konusunda ortak bir görüş olmamakla birlikte genel olarak dörde ayrılmıştır.

Başlangıçta felsefe ile bilim iç içeydi. Filozoflar ile bilim insanı aynı kişiydi. Hatta Batı felsefesinde ilk filozof Thales, “Evrenin ana maddesi nedir?” sorusuna “Su.” yanıtını veren filozoftur. Aynı zamanda evrendeki doğal değişmelerle ilgili olarak “güneş tutulmasını” önceden haber verirken de bir astronomdur. Yine Platon, evrenin “idealar” ve “görüşler” diye ikiye ayrıldığını belirtirken filozof, ama Akademia’sına hitaben geometri bil-meyen içeri girmesin!” derken de bilim insanıdır.

Felsefenin Uğraş Alanları

TEST 2

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

1. "Eğitim, bireyin kendi kimliğini ve anlamını yaratmasını destekler. İnsan, kendi özgür seçimleriyle kendini inşa eder."

Bu görüş aşağıdaki hangi felsefi akıma aittir?

- A) İdealizm
- B) Pragmatizm
- C) Realizm
- D) Varoluşçuluk
- E) Yeniden Kurmacılık

2. "Eğitimde temel bilgi ve değerler, nesilden nesile aktarılmalıdır. Evrensel doğrular değişmez."

Bu görüş hangi eğitim felsefesiyle ilişkilidir?

- A) İlerlemecilik
- B) Daimicilik
- C) Yeniden Kurmacılık
- D) Pragmatizm
- E) Varoluşçuluk

3. Eğitimde, bireyin doğuştan getirdiği yeteneklerin gelişmesi gerektiğini ve eğitimin bireysel ihtiyaçlara uygun düzenlenmesini savunan felsefi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pragmatizm
- B) İdealizm
- C) İlerlemecilik
- D) Esasicilik
- E) Yeniden Kurmacılık

4. Eğitimde bilginin yalnızca deneyim ve uygulama yoluyla anlam kazandığını savunan felsefi anlayış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pragmatizm
- B) Esasicilik
- C) İdealizm
- D) Daimicilik
- E) Realizm

5. "Eğitim, bireyin toplumsal sorunları fark etmesini ve bu sorunlara çözüm üretmesini sağlamalıdır."

Bu görüş hangi eğitim felsefesiyle ilişkilidir?

- A) İdealizm
- B) Yeniden Kurmacılık
- C) Esasicilik
- D) Pragmatizm
- E) İlerlemecilik

6. Eğitimin bireyin zihinsel potansiyelini ve ahlaki değerlerini geliştirmek için bir araç olduğunu savunan felsefi yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Esasicilik
- B) İdealizm
- C) Pragmatizm
- D) İlerlemecilik
- E) Varoluşçuluk

7. "Bilgi, bireyin çevresine uyum sağlamasına ve çevresindeki problemleri çözmesine yardımcı olur."

Bu görüş hangi felsefe ile ilişkilidir?

- A) Realizm
- B) Pragmatizm
- C) İlerlemecilik
- D) Esasicilik
- E) Daimicilik

8. Eğitimin bireyleri toplumun değişiminde bir araç olarak kullanması gerektiğini savunan felsefi yaklaşım hangisidir?

- A) İdealizm
- B) Pragmatizm
- C) İlerlemecilik
- D) Yeniden kurmacılık
- E) Daimicilik

EĞİTİMİN SOSYAL (TOPLUMSAL) TEMELLERİ

4. BÖLÜM

EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ

Eğitim, birey ile toplum etkileşiminin bir ürünüdür. Yani bireysiz toplum; toplumsuz eğitim olmayacağı bir gerçektir. Eğitim her şeyden önce bireyin gelişimini amaç edinir ve belirli bir çevrede gerçekleşir. Bu çevre; aile, okul, ülke, tüm evren biçiminde geniş ve çok boyutludur. Eğitimin çok boyutluluk ve karmaşıklık göstermesinin özünde hem davranış değiştirme süreci hem de toplumsal, açık bir sistem olması biçiminde iki temel neden vardır.

Toplumsal yaşayışımız, dolayısıyla toplumsal davranışlarımız üzerinde eğitimin büyük bir etkisi olduğundan insan davranışlarını değiştirmeyi amaçlayan eğitim ile insan davranışlarının neden ve sonuçlarını bilimsel yöntemlerle araştıran sosyoloji arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır.

Bu bölümde eğitimin sosyal temelleri ve kavramları üzerinde durulacaktır.

EĞİTİM

Eğitim toplumun içinde yaşam boyu süren bir süreçtir. Bu tanım dışında;

- **Mill'e göre** eğitim; bireyin kendisi ve başkaları için mutluluk aracıdır.
- **Kant'a göre** eğitim; insanın mükemmelleşmesidir.
- **Spencer'a göre** eğitim; iyi yaşama olanakları sağlayan etkinliklerin tümüdür.
- **Durkheim'e göre** eğitim; fiziksel ve toplumsal çevrenin insan üzerinde meydana getirdiği etkilerdir. Durkheim'in eğitim tanımı, eğitime toplumsal bir nitelik kazandırmış, bu tanımla eğitimin toplumsal yönlerine dikkat edilerek eğitim ile sosyoloji arasında ilişki kurulmuştur.

SOSYOLOJİ

Sosyoloji; toplumsal grupları, örgütlenmeleri, kurumları, bireylerin toplumsal ilişkilerini, toplumsal normları, değerleri ve kültürleri bilimsel yöntem ve araştırma teknikleri kullanarak inceleyen ve bilimsel sonuçlara ulaşan bir sosyal bilimdir.

Çağdaş toplumlarda eğitimin açık ve gizil olmak üzere iki tür işlevi vardır.

Eğitimin Açık İşlevi

- ✓ Kültürel mirası yeni kuşaklara aktarmak,
- ✓ Bireyin meslek sahibi olmasını sağlamak,
- ✓ Bireylere akılcı düşünmenin yollarını öğretmek,
- ✓ Bilimin gelişmesine katkı sağlamak,
- ✓ Bireylerin doğal ve toplumsal çevreyi bilimsel ilkelere doğrultusunda değerlendirmelerini olanaklı kılmaktır.

Eğitimin Gizil İşlevi

- ✓ Bireylere yeni ve daha üst düzey statü kazandırmak,
- ✓ Kötü alışkanlıkların önlenmesinde bireylere yardımcı olmak,
- ✓ Uygun iş ve eş olanakları sağlamaktır.

Eğitimin bu açık ve gizli işlevleri incelendiğinde eğitim ile toplumun birlikteliği açıkça görülmektedir.

Örnek Soru

Fikret, üniversite eğitimi sırasında hem mühendislik becerilerini öğrenmiş hem de farklı çevrelerden insanlarla tanışarak sosyal ilişkilerini geliştirmiştir. Ayrıca, katıldığı sosyal projeler sayesinde etik değerlere daha çok önem vermeye başlamıştır.

Fikret'in bu kazanımları, eğitimin hangi işlevi ile daha çok ilişkilidir?

- A) Bireylere doğrudan meslek kazandırmak
- B) Bilimsel düşünceyi yaygınlaştırmak
- C) Kültürel mirası aktarmak
- D) Sosyal uyum ve etik değerlerin aktarımı
- E) Akılcı düşünme yollarını öğretmek

Cevap D

EĞİTİM SOSYOLOJİSİ

Eğitim sosyolojisi, toplum ile toplumun sosyal kurumlarından biri olan eğitim arasındaki ilişkileri ve etkileşimleri inceleyen bilim dalıdır.

Eğitim sosyolojisi, eğitimin toplumsal yapı üzerindeki etkilerini ve toplumsal yapının eğitimi nasıl şekillendirdiğini araştırır. Bu bilim dalı, sosyolojinin genel yöntemlerini kullanarak eğitimin toplumsal eşitsizlikler, sosyal tabakalaşma, fırsat eşitliği, kültürel aktarım ve sosyal değişme üzerindeki etkilerini inceler.

TEST 1

EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ

1. Boşanmaya yol açan belirli nedenlerin sosyolojinin ilgi alanına girebilmesi için sadece birkaç çiftin bu nedenlerle boşanmış olması yeterli değildir. Bu nedenlerin başka birçok çifti de boşanmaya yöneltmiş olması gerekir.

Bu durum dikkate alındığında, bir olgunun sosyolojinin ilgi alanı içinde yer alması aşağıdaki-lerden hangisine bağlıdır?

- A) İnsan ilişkilerini olumsuz yönde etkilemesine
- B) Toplumun gelişmesinde rol oynamasına
- C) Toplumun genelinde gözlemlenmesine
- D) Birey için önemli bir sorun olmasına
- E) Belirli normlara dayanmasına

2. Nüfusun yapısı doğum, ölüm ve göç gibi temel demografik süreçler olarak bilinen etmenlere bağlı olarak değişmektedir. Bu etmenlerde oluşan değişiklik; nüfusun yapısını değiştirmekte, nüfusun yapısındaki değişiklikler ise toplumsal yaşamdaki pek çok kurum ve durumu yakından ilgilendirmektedir. Örneğin nüfusun bölgelere ve yaşa göre dağılımı, eğitim kurumlarını da etkilemektedir.

- I. Eğitim düzeyi yükseldikçe sağlık konusunda daha bilinçli olunacağından ölüm oranları düşer.
- II. Eğitim düzeyi düştükçe ailelerdeki çocuk sayısı azalır.
- III. Eğitim düzeyi düşük olan toplumlarda bebek ölüm oranı yüksek, ortalama ölüm yaşı ise düşüktür.

Yukarıdakilerden hangileri nüfusun yapısı ile toplumun eğitim düzeyi arasındaki ilişkilerden biri değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) Yalnız II
- D) II ve III
- E) Yalnız III

3. Derya: Bizim ailede o gün kim övünülecek bir iş yapmışsa o başkan olur ve herkese söz hakkı verirdi. Hepimiz hiç çekinmeden duygu, düşünce, görüş ve isteklerimizi açıklardık. Birbirimize saygılı davranır; ancak birbirimizi eleştirirdik. Hiç kimseye bundan dolayı kızılmaz, bağırılmaz, yemek ve konuşmalar bitmeden kimse sofradan kalkmazdı. Tüm kararlar burada alınırdı. Özellikle akşam yemekleri saatlerce sürerdi; tam bir demokrasi vardı. Sevgi, saygı, içtenlik birimizden diğerine büyüyerek akardı.

Verilen örnek olayda aşağıdaki değerlerden hangisi kazandırılmamıştır?

- A) Eleştiri yapabilme
- B) Başkalarının görüşlerine saygılı olma
- C) Karar verme
- D) Bencil olma
- E) Saygılı olma

4. Değişme, bir durumdan yeni bir duruma geçişi ifade etmektedir. Toplumsal değişme ise, toplumsal düzenin, bu düzeni sağlayan toplumsal ilişkilerin ve bu ilişkileri belirleyen toplumsal kurumların değişmesidir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumsal değişimin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumlarda değişimin yönü daima ileriye doğrudur.
- B) Toplumsal değişme tüm toplumların zorunlu olarak yaşadıkları kaçınılmaz bir süreçtir.
- C) Toplumsal değişmeler topluma rahatlık, mutluluk, istikrar getirebildiği gibi kargaşa da getirebilir.
- D) Toplumsal değişimin yönü ve hızı toplumlara göre ve aynı toplumdan zamana göre değişir.
- E) Toplumsal yapının herhangi bir unsurunda yapılan değişme diğer unsurlarını da etkiler.

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

5. BÖLÜM

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Eğitim, bireyde öğrenme yaşantıları yoluyla istendik yönde nispeten kalıcı izli davranış değişiklikleri oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır. Psikoloji ise insan ve hayvan davranışlarını inceleyen, bu davranışların arkasındaki zihinsel, duygusal ve çevresel süreçleri anlamaya ve açıklamaya çalışan bir bilim dalıdır.

Bireyde istendik davranışlar oluşturabilme amacını taşıyan eğitim, bu amacını gerçekleştirebilmek için en etkili öğretim strateji ve yöntemlerinin neler olduğunu belirlenmesi ve uygulanması üzerinde durur. İşte bu noktada psikoloji biliminin bulguları eğitim için vazgeçilmez bir öneme ve değere sahiptir. Çünkü davranışların nedenlerinin ve nasıl oluştuklarının sırları psikoloji biliminin bulgularında gizlidir.

Bu bölümde genel olarak eğitim ve gelişim psikolojisi kavramları üzerinde durulacaktır.

PSİKOLOJİ

Tarihsel gelişim içerisinde psikolojinin tanımının farklı şekillerde yapıldığı görülmektedir. Bu tanımlarda ortak olan nokta psikolojinin “davranış” incelediğidir.

Davranışçı psikoloji akımının baskın olduğu zamanlarda davranış kavramından sadece gözlenebilen ve ölçülebilen eylemler anlaşılmaktaydı. Daha sonraları bilişsel psikolojinin kabul görmesiyle birlikte davranış; duygu, düşünce, motivasyon gibi doğrudan gözlenemeyen, dolaylı yollardan ölçülebilen içsel olayları da içerecek şekilde tanımlanmaya başlamıştır.

Bu nedenle bazı psikologlar, psikolojiyi en genel biçimde “davranış bilimi” olarak tanımlamaktadır. Bazı psikologlar ise psikolojiyi “hem dışsal gözlenebilen hem içsel gözlenemeyen davranışları inceleyen bilim dalı” olarak tanımlanmaktadır. Bazıları ise psikolojiyi davranış ve zihinsel süreçlerin bilimsel çalışması olarak tanımlamaktadır. Kimileri de insan ve hayvan davranışlarını inceleyen bilim dalı olarak tanımlamaktadır. Böylece genel olarak psikoloji insan ve hayvan davranışları ile insanın zihinsel süreçlerini inceleyen bir bilim dalı olarak nitelendirilebilir.

Bilgi Notu

Davranış: Bir organizmanın gözlenebilen ya da ölçülebilen etkinlikleridir.

Bilim: Bir alanda, belli yollarla toplanmış sistemli bilgiler bütünüdür.

Psikolojinin Bireylere Sağladığı Faydalar

- 🕒 **Kendini tanıma:** Psikoloji, bireyin kendisini daha iyi tanımaya ve davranışlarının nedenlerini anlamaya olanak tanır. Bu, kişinin içsel farkındalığını artırarak hayatını daha bilinçli şekilde yönlendirmesini sağlar.
- 🕒 **Empati ve anlayış geliştirme:** Psikoloji, bireyin diğer insanları ve hayvanları daha iyi anlamasına yardımcı olur. Aynı zamanda, başkalarına karşı empati kurma becerisini geliştirerek daha sağlıklı ilişkiler kurmasını destekler.
- 🕒 **Çevreyle uyum sağlama:** Psikoloji, bireyin anne babasından başlayarak çevresindeki insanları, grupları ve toplumu daha iyi anlamasını sağlar. Bu, çevreyle uyum içinde yaşamayı kolaylaştırır. Uyum, bireyin psikolojik dengesinin temel taşlarından biridir.

Psikolojinin bilimsel tarihçesi göz önüne alındığında, sekiz temel yaklaşımın ön plana çıktığı görülmektedir:

1. Yapısalcılık → W. Wundt, E. Titchener
2. Fonksiyonalizm (İşlevsellik) W. James, J. Dewey
3. Olgunlaşma Kuramı → Gessell
4. Davranışçılık → J.B Watson, I.Pavlov, B.F.Skinner
5. Psikanalitik (Psikodinamik) → S.Freud
6. Bilişsel Yaklaşım → R.Gagne, M.Wertheimer, K.Koffka, W. Köhler
7. İnsancıl (Hümanist) → C.Rogers, A.Maslow
8. Biyolojik → D.O.Hebb, W. Jabes, J.Dewey

EĞİTİM BİLİMLERİ

Eğitim bilimleri, toplumsal evreni oluşturan çeşitli eğitimel dünyalara ait yapıları derinlemesine incelemeyi; aynı zamanda bunların değişimini veya yeniden üretimini sağlama eğilimini gösteren mekanizmaları ortaya çıkarmayı ve açıklamayı amaçlayan bir disiplindir. Geçmişten günümüze eğitimin bir bilim olarak gelişmesinde pek çok bilim adamının önemli çaba ve katkıları olduğu bilinmektedir.

Eski Yunan'da Sokrates'in soru sorma yoluyla insanın kendi kendine bilgiye ulaşabileceğine ilişkin görüşleri ile Platon ve Aristo'nun zihin, duygu ve bedenin birlikte uyumlu bir biçimde geliştirilmesi gerektiğini öne süren görüşlerinin günümüz eğitim anlayışına uygun düş-

TEST 2

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ (ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ)

1. Berke hayranı olduğu ünlü bir pop müzik sanatçısına benzer şekilde şarkı söylemektedir. Arkadaş çevresi de zaman zaman Berke'den hayranı olduğu pop sanatçısı gibi şarkı söylemesini istemektedir. Bu nedenle Berke, sözü edilen davranışı daha sık gerçekleştirmektedir.

Berke'nin arkadaşlarının Berke'den şarkı söylemesini istedikleri için şarkı söyleme davranışında artış görülmesi sosyal öğrenme süreçlerinden hangisi ile daha iyi açıklanabilir?

- A) Dikkat
- B) Uygulama
- C) Hatırda tutma süreci
- D) Güdülenme
- E) Öz yargılama

2. Edimsel koşullanmaya göre organizma aynı uyarıcılara karşı benzer tepki göstermeyi ya da benzer uyarıcılara karşı aynı tepkiyi vermeyi öğrenir.

Yukarıdaki açıklama aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

- A) Alışma
- B) Alışkanlık kazanma
- C) Zincirleme
- D) Genelleme
- E) Motor öğrenme

3. Annesi ödevlerine yardım etsin diye sık sık ağlayan Metin, istediğini elde etmektedir. Bir süre sonra akşamları babasından da aynı şekilde ağlayarak ödevlerine yardımcı olmasını istemiş ancak babası yardımcı olmamıştır. Bunun üzerine Metin, babasından yardım istemekten vazgeçmiş ancak annesinden ağlama yoluyla yardım isteme davranışı artarak süreklilik kazanmıştır.

Bu durum, edimsel koşullanmanın hangi kavramıyla açıklanabilir?

- A) Genelleme
- B) Davranışta kontrast
- C) Zincirleme
- D) Ayırt etme
- E) Olumsuz transfer

4. Bilinçli davranışlar bir uyarıcı ile karşılaşıldığında tepkinin başlaması ve bitmesinde organizmanın aktif olarak yer aldığı davranışlardır. Bu tür davranışlar, daha çok öğrenme yoluyla edinilir.

Buna göre, bilinçli davranışların en önemli özelliğinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Yüksek güdülenmeyle kazanılması
- B) Her bireyde farklı şekilde görülmesi
- C) Bireyin iradesine bağlı olması
- D) Türe özgü olması
- E) Geçici olması

5. Mehmet ve Çetin ikiz kardeş olmalarına karşın, Mehmet sözel derslerde Çetin ise sayısal derslerde daha başarılıdır. Ayrıca Çetin spora karşı çok ilgili ve yetenekli iken Mehmet daha çok resim alanına ilgi göstermektedir.

Mehmet ve Çetin'in bu durumunu, öğrenmeyi etkileyen faktörlerden hangisiyle açıklamak doğru olur?

- A) Bireysel farklılık
- B) Uyarılmışlık hâli
- C) Türe özgü hazıroluş
- D) Güdüleme
- E) Dikkat

6. Bazı davranışlar doğumla birlikte gelirken bazı davranışlar bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda ortaya çıkar. Bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda meydana gelen davranışlara öğrenilmiş davranış denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi öğrenilmiş bir davranıştır?

- A) Soğuk bir havada titreme
- B) Ateşli hastalık sırasında sayıklama
- C) Göz kırpması
- D) Yazı yazmak için kalem tutma
- E) Sıcak havada terleme

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

6. BÖLÜM

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Günümüzde eğitim ve ekonomi toplumun gelişmişlik düzeyini belirleyen iki temel faktördür. Bu iki toplumsal kurumun ortak özelliği toplumun ihtiyaç duyduğu insan gücünün yetiştirilmesi sürecinin sorumluluğunu üstlenmesidir. Ayrıca bu iki toplumsal kurum, bilgi toplumunda toplumsal gelişme sürecini gerçekleştiren nüfus yoğunluğu, istihdam durumu, yatırım miktarı gibi makro değişkenleri de etkilemektedir.

Hem eğitim hem de ekonomi birbirini etkileyen iki toplumsal kurumdur. Ekonominin avcılık ve toplayıcılığa dayandığı ilkel, göçebe toplumlarda insanlar doğal çevredeki sebze ve meyveleri toplayarak, vahşi hayvanları avlayarak beslenme ihtiyaçlarını karşılamışlardır. Hayvanları ve bitkileri tanımak, ne zaman nerede yetiştiklerini, zehirli olup olmadığını bilmek zorundaydılar.

Toplumsal evrimin ikinci aşaması olan ekonominin tarıma dayalı olduğu ilk yerleşik toplumlarda ekonomik hayat eğitim üzerinde etkili olmuştur. 18. yüzyılda buhar makinesinin icadı ve bunun üretimde kullanılmasıyla toplumsal evrimin bir sonraki aşaması olan sanayi toplumu aşamasına geçilmiştir. Kişilerin gereksinimi ve ekonomik yapıdaki değişimlerden eğitim direkt etkilenmiştir. Kısaca söylemek gerekirse toplumsal evrimin her aşamasında ekonomi eğitimi etkilemiş, eğitimin amaçları ve içeriği üzerinde belirleyici bir rol oynamıştır. Eğitim, yetiştireceği insana kazandıracığı nitelikleri belirlerken ekonominin istek ve beklentilerini göz önünde bulundurmıştır.

Ekonomi

Ekonomi hem bir faaliyet hem de bir bilim olarak farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Ekonomi; insanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünüdür. Başaran'a göre ekonomi; gelir ile gideri, üretim ile tüketimi, sarsıntılara meydan vermeyecek biçimde düzenli tutma ya da gereksinimlerin sınırlı olanaklarla en verimli bir sıraya göre karşılanmasıdır. Fidan ve Erden'e göre ise ekonomi, tükenebilir kaynakların insanların ihtiyaçlarını karşılamak için en etkin bir şekilde kullanılması, bu kaynakların artırılması ve üretilen mal ve hizmetlerin bölüşümü ile ilgili konularla uğraşan bir bilim dalıdır. Akyüz ise ekonomiyi, mal ve hizmet üretiminin bölü-

şülmesi sonucunda ulaşılan toplumsal tatmini en üst düzeyde gerçekleşmesinin toplumsal kanunlarını sap-tamaya çalışan bir bilim olarak tanımlamıştır.

Örnek Soru

Bir çiftçi ailesi, ellerindeki sınırlı miktarda arazi ve su kaynağını en verimli şekilde kullanarak hem kendi ihtiyaçlarını karşılamak hem de ürettikleri ürünlerden gelir elde etmek istemektedir.

Ailenin sahip olduğu kaynaklarla bu ihtiyaçları dengeli bir şekilde karşılamaya çalışması, hangi ekonomik kavramın bir örneğidir?

- A) Ekonomik sarsıntıların önlenmesi
- B) Mal ve hizmetlerin bölüşümü
- C) Tükenebilir kaynakların etkin kullanımı
- D) Gelir ve gider dengesinin korunması
- E) Sosyal tatminin sağlanması

Cevap C

Ekonomiyle İlgili Temel Kavramlar

Ekonomi biliminde kullanılan kavramların çoğu günlük konuşma dilinde kullanılmaktadır. Ancak ekonomi biliminde kullanılan kavramların anlamları bazen günlük konuşma dilindeki anlamlarından farklı olduğundan yanılgıya düşülmesi mümkündür. Bu nedenle temel bazı ekonomik terim ve kavramların başlangıçta öğrenilmesi, izleyen konuların anlaşılmasında, tartışmalara katılmada ve yapılan çeşitli analizlerin algılanmasında kolaylıklar sağlar. Bu temel kavramlardan bazıları şunlardır:

- İhtiyaç
- Mal ve Hizmetler
- Fayda
- Değer
- Üretim
- Tüketim
- Emek
- Sermaye

İhtiyaç (Gereksinim): Karşılandığı zaman insanlara haz ve zevk veren, karşılanmadığı zaman ise acı ve üzüntü duyulan duygulara ihtiyaç denir. İhtiyacın kaynağı ya da ortaya çıkış nedeni insanoğlunun hem hayatını devam ettirmek zorunda olması, hem de hayat standardını yükseltmek düşüncesidir.

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

7. BÖLÜM

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

Politika, devlet işlerini belirli bir düzen içerisinde yürütme sanatı, yöntem ve siyaset olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda, belirli amaçlara ulaşmak için izlenecek yolları ifade eder. Politikalar, bir konuda alınan kararlar ve uygulamalara rehberlik eden planlar olarak kabul edilir. Politika oluşturma süreci, bir konuyla ilgili önceliklerin ve alternatiflerin belirlenmesini, ardından bu seçenekler arasında bir tercihin yapılmasını içerir. Ele alınan politika konusu parasal, idari veya başka bir alana yönelik olabilir.

Çeşitli işleri bir arada, ortak değerler doğrultusunda ve belirli hedeflere ulaşacak şekilde düzenleme, yönlendirme ve yönetme ihtiyacı, politik sistemlerin oluşmasına neden olmuştur. İnsanların huzurlu ve mutlu bir yaşam sürmesi ise her politik sistemin temel amacını oluşturur.

Politik sistem, toplumların ortak amaçlarını belirlemek ve bu amaçları gerçekleştirmek için oluşturduğu bir örgütler dizisidir. Bu örgütler, birbiriyle bağlantılı bir bütünlük içinde faaliyet gösterir. Politik sistemler, toplum üyelerinden gelen istek ve destekler (girdiler) ile bu isteklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan politik kararlar ve uygulamalar (çıkıtlar) yoluyla sürekli olarak işlevini sürdürür.

Eğitim ile politika arasında sıkı ve çift yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Bu ilişkinin bir yönü, politik sistemlerin eğitim sistemlerini şekillendirme gücü ve imkanı ile ilgilidir. Politik sistemler, eğitim politikalarını belirleyerek, bireylerin toplumsal, kültürel ve ekonomik gereksinimlerini karşılayacak bir eğitim yapısı oluşturur. Diğer yönü ise, politik sistemleri kuran, sürdüren ve uygulayan bireylerin, eğitim kurumları aracılığıyla yetiştirilmesiyle ilgilidir. Eğitim, bireyleri sadece mesleki becerilerle değil, aynı zamanda politik bilinç ve toplumsal sorumluluk duygusuyla donatır.

Eğitim ile politika arasındaki bu çift yönlü ilişki, iki temel kavramla açıklanabilir: eğitim politikası ve eğitimin politik işlevleri. Eğitim politikası, politik sistemlerin eğitim üzerindeki etkisini ifade ederken, eğitimin politik işlevleri, eğitim yoluyla politik sistemlerin sürdürülebilirliğine ve dönüşümüne yapılan katkıyı ifade eder.

Kitabın bu bölümünde eğitimin politik temelleri ve kavramları üzerinde durulacaktır.

EĞİTİM BİLİMİ VE POLİTİKA İLİŞKİSİ

Eğitim, bireylerin davranışlarını, değerlerini ve dünya görüşlerini şekillendiren kasıtlı bir kültürleme süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreç, bireylerin toplumdaki rollerine uygun şekilde gelişmelerini amaçlarken, kasıtlı kültürleme ifadesi, toplumun politik yapısına ve ideolojisine göre farklı anlamlar kazanabilir. Demokratik toplumlarda eğitim, özgürlük, eşitlik ve adalet gibi temel değerlerin kazandırılması amacını güderken, otoriter rejimlerde eğitim, ideolojik manipülasyon ve sisteme itaat sağlama aracı olabilir. Bu nedenle eğitim, içinde bulunduğu toplumsal ve politik bağlama göre farklı işlevler ve anlamlar taşır. Eğitim bilimleri, bireylerin davranışlarını anlamayı ve şekillendirmeyi amaçlarken, politika da toplumsal düzeni ve kurumları şekillendirir. Eğitim ve politika arasındaki etkileşim, toplumların gelişiminde büyük bir rol oynar ve bu ilişki, bireyler ve toplum üzerinde derin etkiler yaratır.

Politika, devlet işlerini düzenleme ve yürütme sanatı olarak tanımlanırken, eğitimin temel işlevlerini de şekillendirir. Eğitim ve politika arasındaki etkileşim, demokratik toplumlarda olumlu sonuçlar doğurabilirken, otoriter rejimlerde farklı sorunlara yol açabilir. Demokratik toplumlarda eğitim, bireylerin hak ve özgürlüklerini gerçekleştirmelerine, demokratik değerleri benimsemelerine ve toplumsal katılımlarını artırmalarına yardımcı bir araç olarak görülür. Eğitim, demokratik süreçlerin desteklenmesiyle bireylerin özgürce düşünme, karar verme ve katılım sağlama becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Bu süreç, eğitimin bir hak olarak tanımlanması ve bireyler tarafından talep edilmesiyle mümkün hale gelir. Öte yandan, otoriter rejimlerde eğitim, bireylerin özgürleşmesi yerine, ideolojik bir araç olarak kullanılabilir. Bu tür toplumlarda eğitim, mevcut politik ideolojiyi korumak ve bireyleri bu sisteme entegre etmek amacı taşır. Eğitim, otoriter rejimlerde bireylerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek yerine, itaat olmalarını sağlamak için kullanılabilir.

Eğitim bilimi ile politika arasındaki ilişki, somut bir örnek olarak okulların işleviyle görülebilir. Okullar, yalnızca bilgi aktarımını değil, aynı zamanda toplumsal değerlerin, politik ideolojilerin ve kültürel normların bireylere kazandırıldığı kurumlardır. Bu bağlamda, okullar toplumsal bir işlev görür ve politik sistemleri, toplumun eğitim yapısını ve ideolojisini yansıtan bir yapı olarak işlevini sürdürür. Demokratik toplumlarda okullar, bireylerin eleştirel düşünme becerilerini gelişt-

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN GENEL YAPISI VE TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

2. KISIM 1. BÖLÜM

EĞİTİM

Bireyin bilgi ve davranışlarında değişiklik meydana getirme süreci ya da kasıtlı kültürlenme sürecidir.

Educere, bireyi belirli bir beceriyle donatma ve öğretme anlamına gelir. **Educere yaklaşımı**, bireyin kendi potansiyelini keşfetmesi ve geliştirmesi anlamına gelir. Bu yaklaşım, eğitim programlarının toplum veya devletin ihtiyaçlarına göre şekillendiği bir modeli ifade eder.

Öğretmenin Otoritesi

Otorite, Latince “auctoritas” kelimesinden türemiştir ve “author” anlamına gelir.

Öğretmenlerin otoritesi; bilgi aktarıcısı olmanın ötesinde rehberlik yapma, ilham verme ve öğrencilerin keşif sürecini destekleme rollerini de içerir.

Otorite Türleri

Geleneksel Otorite:

Öğretmen, tarihsel olarak toplumsal bir otorite figürü olarak görülmüştür. Ancak, modern çağda bu saygınlık zaman zaman azalmış, diğer meslekler daha fazla değer görmüştür.

Karizmatik Otorite:

Öğretmenin doğal liderlik özellikleri ve öğrenciler üzerindeki etkisi ile kazanılır.

Karizma, öğretilebilir veya satın alınabilir bir özellik değildir.

Temsil Otoritesi:

Bir öğretmen, resmi bir pozisyona atanması sayesinde otorite sahibi olur. Ancak, bu tür otoritenin etkili olabilmesi için doğal bir saygınlık da kazanılmalıdır.

Akademik Otorite:

Öğretmenin bilgisi, eğitimi ve uzmanlığına dayanır. Ancak, bu bilgi etkili öğretim becerileriyle desteklenmezse yeterli olmayabilir.

Ahlaki Otorite:

Öğretmenin ahlaki duruşu ve öğrencilerle olan empatik ilişkisi, otoritesinin temelini oluşturur. Eğitim sürecinin bir değer yaratma amacı taşıdığına inanır.

Örnek Soru

Bir öğretmen, resmi olarak bir okula atanmasıyla otorite sahibi olmuştur. Ancak, bu otoritesinin öğrenciler ve veliler tarafından kabul görmesi için öğretmenin ayrıca saygı kazanması gerekmektedir.

Bu durum aşağıdaki otorite türlerinden hangisini en iyi açıklar?

- A) Geleneksel otorite
- B) Karizmatik otorite
- C) Temsil otoritesi
- D) Akademik otorite
- E) Ahlaki otorite

Cevap C

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YASAL DAYANAKLARI

Türk Eğitim Sisteminin genel amaçları ve temel ilkeleri 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer almaktadır.

Türk Millî Eğitiminin Amaçları

Türk Millî Eğitim Sisteminin amaçları 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile düzenlenmiştir.

Genel Amaçlar

Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

- Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
- Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

TEST 3

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

1. Zeynep Hanım, çevresindeki kadınların geleneksel el sanatlarını öğrenmek için bir eğitim talep ettiğini fark etmiş ve bu talepleri karşılamak için bir kurs düzenlemeye karar vermiştir. Kurs sonunda, katılımcıların sertifika alabileceği bir sistem oluşturmayı planlayan Zeynep Hanım, kurs içeriğinin kültürel değerlerin korunması ve tanıtılması üzerine olmasını istemektedir. Ayrıca kursun, katılımcıların geleneksel sanatları modern tasarımlarla birleştirmelerine olanak sağlayacak şekilde yapılandırılmasını amaçlamaktadır.

Bu durumda, Zeynep Hanım'ın kurs düzenleyebileceği en uygun eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olgunlaşma enstitüsü
- B) Mesleki ve teknik açık öğretim okulu
- C) Halk eğitimi merkezi
- D) Özel eğitim merkezi
- E) Açık öğretim lisesi

2. Kenan Bey, çalıştığı mahallede okuma yazma bilmeyen vatandaşların olduğunu fark etmiş ve bu kişiler için bir okuma yazma kursu düzenlemek istemektedir. Kurs sonunda, katılımcıların okuma yazma becerileriyle ilgili sertifika almasını sağlamayı amaçlayan Kenan Bey, kursun kolay ulaşılabilir bir kurumda ve herkesin katılımına açık olmasını istemektedir.

Kenan Bey'in bu kursu düzenleyeceği en uygun kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olgunlaşma enstitüsü
- B) Halk eğitimi merkezi
- C) Mesleki ve teknik açık öğretim okulu
- D) Özel eğitim merkezi
- E) Açık öğretim lisesi

3. Tuana, 10 yaşındadır ve bedensel engeli nedeniyle uzun süreli tedavi görmesi gerekmektedir. Zorunlu öğrenim çağında olan Tuana, sağlık sorunları nedeniyle okula devam edememektedir. Ailesi, Tuana'nın eğitim hayatına ara vermeden devam edebilmesi için Milli Eğitim Bakanlığının sunduğu imkânlardan yararlanmak istemektedir.

Tuana'nın sağlık sorunları nedeniyle eğitimine devam edebilmesi için ailesinin başvurması gereken eğitim hizmeti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel eğitim meslek lisesinde bireysel destek eğitimi
- B) Özel eğitim uygulama okulunda tam zamanlı eğitim
- C) Kaynaştırma eğitimi için bir genel eğitim okuluna kayıt
- D) Bilim ve sanat merkezinde destek eğitim hizmeti
- E) Evde veya hastanede eğitim hizmeti

4. Fikret, ilköğretimi başarıyla tamamlamış bir öğrencidir. Fen bilimlerine karşı büyük bir ilgisi olan Fikret, bu alanda eğitim alarak ileride bilim insanı olmak istemektedir. Fikret'in ailesi düzenli bir yaşam sürdürdüğü için Fikret'in her gün okula devam edebileceği bir eğitim kurumu aramaktadır.

Fikret'in fen bilimleri alanında eğitim alarak bilim insanı olma hedefini gerçekleştirebilmesi için gitmesi gereken okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mesleki ve teknik anadolu lisesi
- B) Sosyal bilimler lisesi
- C) Fen lisesi
- D) Güzel sanatlar lisesi
- E) Açık öğretim lisesi

EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ

2. BÖLÜM

GİRİŞ

Öğretim, bir sanat dalıdır ve diğer sanat dallarında olduğu gibi öğretim alanında da incelikler bulunur.

Disiplinler arası bir alan olan “öğretim teknolojileri,” bu incelikleri keşfetmek ve yaymak amacıyla ortaya çıkmıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

Öğrenme

- Öğrenme; bireyin yeni bilgi, beceri ve tutumlar edinmesidir.
- Öğretimin etkinliğini, yeterliliğini ve çekiciliğini artırmaya yönelik tüm çalışmaların temel amacı, daha kalıcı bir öğrenme sağlamaktır. Bu nedenle öğrenme konusu büyük önem taşır.
- Öğrenme; planlama, uygulama ve değerlendirme olmak üzere üç aşamadan oluşur.

Öğretim

- Öğretim, bireylerin belirli kazanımları edinmeleri amacıyla planlanan, bilinçli ve sistematik bir şekilde yürütülen etkinliklerdir.
- Öğrenme kavramıyla birlikte ele alındığında, öğretim bir başkasının değişimini sağlamak için planlama ve uygulama süreçlerini içerirken, öğrenme daha çok bireyin kendi kazanç ve gelişimine odaklanmaktadır.

Eğitim

- Eğitim, öğrenmede olduğu gibi, bireyin bilgi, beceri ve tutumlarında değişiklik oluşturan, istenen bir dönüşüm sürecidir. Ancak “eğitim” terimi, daha genel kazanımları ifade eder ve içinde bulunulan toplumun beklentilerini ve kültürünü yansıtan değişimleri de kapsar.
- Eğitim, öğretimi de içeren daha kapsamlı bir kavramdır.

Teknoloji

- Teknoloji, bilimsel veya sistematik bilgilerin pratik alanlara düzenli ve sistemli bir şekilde uygulanmasıdır.

- Aynı zamanda, insanın bilimi kullanarak doğaya hakimiyet kurma amacıyla geliştirdiği mantıklı ve disiplinli bir yaklaşımdır.

Öğretim Teknolojisi

- Öğretim teknolojisi, öğretimin eğitimin bir alt kavramı olduğu anlayışına dayanarak ve belirli öğretim disiplinlerinin kendine özgü özelliklerini göz önünde bulundurarak düzenlenen teknolojiyle ilgili bir kavramdır. Örneğin, fen öğretimi teknolojisi.
- Öğretim teknolojisi, konu alanını dikkate alarak ve bilimsel bilgiye dayanarak araç-gereç, yöntem ve tekniklerin tasarlanması, geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecidir.
- Aynı zamanda, öğretimin etkililiğini artırmak için gerçekleştirilen tüm uygulamaları kapsar.
- Öğretim teknolojisi, bir konunun öğretimiyle ilgili öğrenme sürecini yönlendirme etkinliğidir.

Örnek Soru

Aşağıdaki kavramlardan hangisi, belirli öğretim disiplinlerinin özelliklerine dayanarak, konu alanına uygun araç-gereç, yöntem ve tekniklerin tasarlanması, geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecini kapsar?

- A) Eğitim teknolojisi
- B) Öğrenme
- C) Öğretim teknolojisi
- D) Teknoloji
- E) Eğitim

Cevap C

Eğitim Teknolojisi

- Eğitim teknolojisi, genel anlamda eğitime, özelde ise öğrenme durumlarına hakim olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin kullanılarak öğrenme veya eğitim süreçlerinin işlevsel bir şekilde yapılandırılmasıdır.
- Aynı zamanda, öğrenme-öğretme süreçlerinin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesiyle ilgilenen bir alandır.
- Eğitim teknolojisinin kapsamını; öğretmen, öğrenci, kazanım, kuram, araç-gereç, yöntem ve teknik ortam ve değerlendirme oluşturmaktadır. Bu unsurlar bir bütündür, biri diğerinden ayrı düşünülemez.

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ETİK

3. BÖLÜM

ETİK İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Etik kavramı Grekçe bir kelime olup alışkanlık ve karakter manasına gelmektedir. Türk dil kurumuna göre etik; töre ve ahlak anlamına gelmektedir. Türk Dil Kurumu sözlüğünde ahlak; toplum içinde kişilerin uymak zorunda oldukları kurallardır. Ahlak, etik kavramının içindedir. Ahlakta görecelik hakimken etik değerlerde görecelik yoktur.

Etik

İnsan ilişkilerinde temel olan değerleri, normları ve koyulan kuralları doğru yanlış, iyi kötü gibi ahlaki açıdan değerlendiren bir felsefe disiplini. Etik, ahlaki açıdan sağlam iki seçenek arasında karar vermek zorunda kalındığında ortaya çıkmaktadır.

Ahlak

İnsanların sosyal hayatlarında uymak zorunda oldukları davranış kuralları olarak tanımlanır. Ahlaki kurallar toplumdan topluma değişebilir. Bazen aynı toplum içinde farklı ahlaki kurallar olabilir.

Ahlak daha yerel özellik taşıırken farklı cinsel, etnik, ulusal kimliklerde değişken olabilmektedir. Ancak etik daha soyut ve genel özellikler taşımaktadır. Etik; toplumlarda, gruplarda, farklı kimliklerde değişmez, aynı özellik taşır. Avrupa kökenli bir eğitimcinin etik anlayışı ile Asya veya Afrika kökenli bir eğitimcinin etik anlayışında fark yoktur.

Ahlaki

Bireyin doğru ile yanlış arasında kaldığı durumlarda ortaya çıkmaktadır.

Çıkış Soru

- I. Bireyin doğru ile yanlış arasında kaldığı durumlarda ortaya çıkmaktadır.
- II. Ahlaki açıdan sağlam iki seçenek arasında karar vermek zorunda kalındığında ortaya çıkmaktadır.
- III. Sonuçların eşit derecede istenmeyen ya da eşit derecede olumlu olduğu iki ya da daha fazla alternatif arasında seçim yapmak gerektiğinde ortaya çıkmaktadır.

Bu ikilem türlerinin I - II - III şeklinde sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Klasik - Ahlaki - Etik B) Etik - Ahlaki - Klasik
C) Ahlaki - Etik - Klasik D) Klasik - Etik - Ahlaki
E) Ahlaki - Klasik - Etik

Cevap C

Ahlaki hassasiyet

Bireyin ahlaki bir olayla karşı karşıya kalındığında göstereceği davranıştan hem kendisinin hem de başkalarının nasıl etkileneceğini yorumlayabilmesidir.

Çıkış Soru

Bireyin ahlaki bir olayla karşı karşıya kalındığında göstereceği davranıştan hem kendisinin hem de başkalarının nasıl etkileneceğini yorumlayabilmesi aşağıdakilerin hangisiyle adlandırılmaktadır?

- A) Ahlaki niyet
B) Ahlaki hassasiyet
C) Ahlaki yargı
D) Ahlaki yoğunluk
E) Ahlaki problem

Cevap B

Erdem

Bireyin dışsal kaynaklı herhangi bir baskıya maruz kalmadan gösterdiği özgün davranışlardır. Erdem kavramı; ölçülü ve dengeli davranma, aşırı uçlarda yer almama, orta yolu tercih etme, ruhsal olgunluk gibi anlamları da kapsar.

Çıkış Soru

Felsefeye etiğin kurucusu olarak da kabul edilen Sokrates'in armağanı olan bu kavram, herhangi bir dışsal etki olmadan gerçekleştirilen özgün davranış olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda ölçülü ve dengeli davranmayı da içeren bu kavram sorumluluğunu almayı da gerektirir.

Bu parçada değinilen etikle ilgili kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi B) Norm C) Erdem
D) Karakter E) Vicdan

Cevap C

Vicdan

Bireyin kendi davranışlarını değerlendirmesini ve ahlaki olarak kendini dış etkilere bağlı olmaksızın yani kendiliğinden yargılamasını sağlayan içsel güçtür.

İyi

Ahlak, din ve etiğin inceleme alanına giren "iyi" kavramı; muhtemel davranışlar arasında seçim yapma durumunda kalan bireyin tercih etmesi gereken davranış ifade eder.

TEST 2

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ETİK

1. Banu Öğretmen pansiyonlu bir okulda görev yapmakta ve okul lojmanlarında kalmaktadır. Okul müdürü, Banu Öğretmen'e mesleğin ilk yılında olmasından dolayı tüm resmi tatillerde pansiyon nöbeti vermekte, bunun dışında hafta sonları belleticilik görevini yine Banu Hanım'a tebliğ etmektedir. Bu durumdan rahatsız olan Banu Hanım adaylık süreci sona ermediği için okul müdüründen çekinmekte ve bu görevlere itiraz etmemekte, hatta gönüllüymüş gibi davranmaktadır.

Buna göre okul müdürünün Banu Hanım'a karşı sergilediği bu davranış aşağıdaki etik dışı davranışlardan hangisine örnektir?

- A) Sömürü B) Yolsuzluk C) Dalkavukluk
D) İhmal E) Dogmatik davranış

2. Bir okulda Türkçe öğretmenliği yapan Tuba Hanım, kendi alanına uygun yayınları izlemekte ve eğitim programlarına katılmaktadır. Örgüt olanaklarının çevre yararına kullanılmasını sağlamak amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Ayrıca eğitim sorunlarına gönüllü olarak zaman ayırmaktadır.

Etik seminerinde bu örnek olayı kullanan bir eğitimci, Tuba Hanım'ın öğretmenlik meslek etiği ilkelerinden hangisine uygun davranışlar sergilediğini vurgulamaktadır?

- A) Dürüstlük
B) Tarafsızlık
C) Mesleki bağlılık ve gelişme
D) Kaynakların etkili kullanımı
E) Güven

3. Toplumu oluşturan bireylerin, kendi üzerine düşen görevleri eksik veya yanlış yapmaları sebebiyle birtakım olumsuz sonuçlar meydana gelebilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi etik dışı davranışın bireysel ve olumsuz sonuçlarından biri değildir?

- A) Saygınlığını kaybetme
B) Kişisel benliğin zarar görmesi
C) İş birliğinin zayıflaması
D) Kişisel imajın bozulması
E) Öz saygının yitirilmesi

- 4.
- Aile, akrabalık bağları gibi maddesel olmayan etkileme araçlarını kullanarak kamu görevlilerinin bazı kişilere kamu işlemlerinde ayrıcalık tanımasıdır.
 - Kamu görevlisinin, tinsel-duygusal nitelikteki geleneksel bağlılıkları ve yükümlülükleri nedeniyle yakın çevresine ya da üzerinde nüfusu olan başkalarının etkisi ile birtakım kişilere ayrıcalıklı davranmasıdır.

Yukarıda verilen tanımlar aşağıdaki etik dışı davranışlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Sömürü
B) Kayırma
C) Ayrımcılık
D) Yıldırma
E) Rüşvet

5. Mesleki etik ilkelerinin belirlenmesinde bazı temel işlevler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu işlevlerden biri değildir?

- A) Yetersiz ve ilkesiz üyeleri ayırmak
B) Meslek içi rekabeti düzenlemek
C) Hizmet ideallerini korumak
D) Sürekli özeleştirme yapmak
E) Meslek disiplini sağlamak

6. **Kamu Görevlileri Etik Kurulu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Kurul etik konularda yargılama yapan bir mahkeme statüsündedir.
B) Hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye yetkilidir.
C) Kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapar.
D) Kamu görevlilerinin uymaları gereken etik davranış ilkelerini belirler.
E) Etik kültürü oluşturmak için çalışmalar yapar.

Dijital Eğitim Platformu (www.datakpss.com)

Bu kitabı alan her aday, www.datakpss.com dijital eğitim platformunu ücretsiz kullanabilir.

www.datakpss.com adresine üye olduktan sonra "Aktivasyon kodu gir" kısmına kitapta yer alan aktivasyon kodunu girerek aktive edebilir.*

Bu aktivasyon ile;

- 5 Deneme sınavı,
- 1001 Soru çözme,
- Yapay zekâ destekli istatistiksel raporlar alma

gibi birçok özelliğe sahip olacaktır.

Whatsap: 0 (542) 262 03 37

* Kullanım süresi 1 yıldır.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

